

Peter Jakoblev, tjuvasjisk författare och poet

Den förlorade sonen som kom hem

”Jag är den förlorade sonen som har kommit hem. Jag skrev poesi tidigare - nu analyserar jag vad jag skrev och ser att det var ett sökande efter Gud. Genom översättningen har jag hittat Gud. Förut kunde jag liturgin, men mitt hjärta var inte med. Nu betyder det här arbetet allt för mig.”

Jag träffade nyligen Peter Jakoblev på ett översättarseminarium i St Petersburg. Peter är välkänd författare och poet i Tjuvasjien. Han har utgivit åtskilliga diktböcker och har även översatt en diktsamling av vår svenske nationalskald Bellman till tjuvasjiska, tillsammans med tre andra författare. Sedan några år tillbaka översätter han Nya testamentet till sitt modersmål. Peter Jakoblev är den andre med namnet Jakoblev som arbetar med bibelöversättning på tjuvasjiska. Läs om den förste Jakoblev på sidan 3.

”IFB hade börjat översätta Nya testamentet, med hjälp av två äldre kvinnor, och letade efter en textgranskare”, berättar Peter. ”Eftersom de visste att jag var poet och språkvetare, valde de mig. Jag började arbeta på texterna tillsammans med de två kvinnorna och ett utländskt par, som hade kommit till Tjeboksary.

Den hängivna supporterskaran på läktaren ser inte klok ut, men den lyfter sitt lag till att prestera det som avgör matchen. De vet att hängivenheten är avgörande. Vi skakar på huvudet åt uppfinnaren som satsar allt på sin senaste s k uppfinning. Längre fram visar det sig att han såg en framtid vi andra inte ens anade.

Hängivenheten bortser från begrepp som “orealistiskt” och “irrationellt”. Den vägrar acceptera att något skulle vara omöjligt. Hängivenheten har nära släktskap med det som Bibeln kallar tro.

Så var det när IFB grundades 1973, långt innan järnridån rasade. Men inte ens grundaren själv, Borislav Arapovic, kunde då ana att fri bibeldistribution skulle bli möjlig. Han bar dock på en stark övertygelse om vad som var rätt, och att det alltid går att göra något. I förra veckan blev han invald som medlem i Ryska Vetenskapsakademien för sitt arbete med bibelöversättning.

Idag stramas villkoren för bibelarbete i OSS åt på nytt. Lidandet och hopplösheten breder ut sig. Det finns behov för vår hängivna satsning. Det är jag övertygad om. Är du?

Stefan Rizell
Direktor

Men jag insåg ganska snart att vi måste göra om den befintliga översättningen - den räckte inte till, språkligt sett. Vi tjuvasjer har ju Ivan Jakovlevs NT, som fortfarande används i ortodoxa kyrkans liturgi. Den nya NT-översättningen får helt enkelt inte vara sämre än den gamla. I Tjuvasjien finns en stark litterär tradition - den första tjuvasjiska grammatiken utkom till exempel bara tio år efter den första ryska grammatiken. När det sedan blev bestämt att jag skulle få huvudansvaret för översättningen, blev jag mycket lättad.”

”Det är mycket nödvändigt att ha en bibelöversättning som folk kan läsa och förstå.”

”Varför behövs en ny översättning - räcker det inte med den Ivan Jakovlev gjorde?”, frågar jag. ”Jakovlevs översättning blev grunden för det nya litterära språket, när den utkom 1911, men sedan dess har språket utvecklats och förändrats”, förklarar Peter. ”Det är mycket nödvändigt att ha en bibelöversättning som folk kan läsa och förstå. Min önskan är att de 4 Evangelierna ska kunna publiceras till år 2000.”

”Genom översättningen har jag hittat Gud”

När jag frågar vad arbetet betyder för Peter personligen ser han allvarligt på mig och säger: ”Det betyder allt! Jag är den förlorade sonen som har kommit hem. Jag skrev poesi tidigare - nu analyserar jag vad jag skrev och ser att det var ett sökande efter Gud. Genom översättningen har jag hittat Gud. Förut

Tjuvasjiska teamet i arbete

kunde jag liturgin, men mitt hjärta var inte med. Nu betyder det här arbetet allt för mig.”

”Detta är mitt stora intresse - jag älskar det här arbetet”

Tillsammans med Peter arbetar Elena Kolyada som textgranskare. Elena hittade vägen till tron genom sitt arbete med forskning om musikinstrument i Bibeln. Hon behärskar ett 15-tal språk och har nu börjat lära sig turkiska, för att sedan lära sig tjuvasjiska, som hör till den turkiska språkfamiljen. Full av entusiasm har Elena kastat sig in i översättningsarbetet. ”Detta är mitt stora intresse - jag älskar det här arbetet”, säger hon.

Den tjuvasjiska NT-översättningen är ett samarbetsprojekt mellan IFB, Wycliffe Bibelöversättare och Förenade Bibelsällskapen. *av Barbro Lindström*

Månadens projekt

Flera gånger om året ordnar vi seminarier för våra översättare och textgranskare. Dessa kurser är oerhört viktiga för att översättarna ska göra framsteg och har avgörande betydelse för översättningarnas kvalitet. Just nu fattas det pengar för översättarnas reskostnader till ett seminarium i Centralasien. Hjälpa oss täcka dessa kostnader! Kryssa för ”månadens projekt” på inbetalningskortet.

Ta inte paus i ditt givande under sommaren - arbetet går vidare!

Ivan Jakovlevitj Jakovlev 1848-1930

Ivan Jakovlev - ”den tjuvasjiska litteraturens fader”

Alla tjuvasjer, ung som gammal, känner väl till Ivan Jakovlevitj Jakovlev - en entusiast, född 1848, som redan som tjuugoåring grundade den första tjuvasjiska skolan. Med ryska alfabetet som grund skapade Jakovlev ett tjuvasjiskt alfabet, han skrev skolböcker och vetenskapliga verk, och översatte ryska klassiker till tjuvasjiska. En av Jakovlevs vänner var Lenins far, skolinspektör Ilja Nikolaevitj Uljanov.

Jakovlevs livsdröm var att översätta Bibeln till sitt modersmål

Jakovlevs livsdröm var att översätta Bibeln till sitt modersmål, tjuvasjiska. Hans översättning av Nya testamentet kom ut 1911*. Jakovlev arbetade vidare på Gamla testamentet. När Oktoberrevolutionen bröt ut hade han hunnit till 4:e Mosebokens 7:e kapitel*. Arbetet avbröts och texten trycktes aldrig. Under många år hade Jakovlev satsat all sin tid och alla sina tillgångar på översättningsarbetet - år 1921 stod han helt utblottad och hade inte mat för dagen. Den 4 augusti 1921 skrev han ett fyra sidor långt ”andligt testamente till det tjuvasjiska folket”, eftersom han fruktade att han skulle dö av hunger följande vinter.

*”Fullborda det jag har börjat:
ge den Heliga Skrift till det tjuvasjiska folket”*

”Håll mer än något annat fast vid det som är heligast: tron på Gud,” uppmanade Jakovlev sina landsmän. ”Om ni tror på Gud, kommer ni inte att misslyckas i livets prövningar... Fullborda det jag har börjat, om jag inte förmår: ge den Heliga Skrift till det tjuvasjiska folket, avsluta översättningen av Gamla testamentet. Tjäna kristendomens sak, sprid evangeliets ljus bland de många nationaliteter som befolkar den östra delen av Ryssland. Genom ert språk och er själ står ni närmare dessa folk än ryssarna gör. Era ansträngningar på detta område ska delvis återbetala den skuld ni har till det ryska folket: det var från dem ni fick den kristna trons ljus.”

Ivan Jakovlevitj Jakovlev överlevde vintern 1921, men orkade inte fullfölja översättningen av Gamla testamentet. Han dog 1930, 82 år gammal.

Jakovlevs dröm håller äntligen på att förverkligas

Sedan några år tillbaka arbetar tjuvasjiska kyrkor i samarbete med Ryska Bibelsällskapet på översättningen av Gamla testamentet till tjuvasjiska. Jakovlevs dröm håller äntligen på att förverkligas - 78 år efter hans andliga testamente.

**IFB gjorde en omtryckning av Jakovlevs NT 1973 och publicerade en liten upplaga av hans översättning av de 4 Moseböckerna 1988.*

IFBs grundare invald i Ryska Vetenskapsakademien

Den 3 juni 1999 invaldes 62 utländska medborgare i Ryska Vetenskapsakademien i Moskva, bland dem dr Borislav Arapovic, grundare av Institutet för Bibelöversättning, Stockholm.

”Detta är framför allt Rysslands högsta akademiska auktoritetens erkännande av Bibelns auktoritet och dess plats i världen idag, och ett erkännande till alla kollegor på Institutet”, säger dr Arapovic.

Evenkiska Jesus Barnens Vän distribueras nu

Ledamot i ryska duman tog ”Jesus Barnens Vän” till evenkerna

När boken ”Jesus Barnens Vän” på evenkiska var färdigtryckt i början av april, kunde vi skicka de första 40 exemplaren till den evenkiska huvudorten Tura per flyg med en av ledamöterna i Ryska federationens duma! Textgranskaren och översättaren blev bekanta med honom för två år sedan, då han var borgmästare i Tura.

Under april-juni 1999 har IFB tryckt följande:

Biblar		Barnbiblar	
Tadjikiska	28.000	Rumänska	14.330
		Ryska	15.100
Bibeldelar		Jesus Barnens Vän	
Udmurtiska Psaltaren*	7.000	Burjatiska	5.000

Dessa böcker har finansierats i samarbete med bibelsällskap och andra kristna organisationer i olika länder.

* Tryckningen av bibeldelarna på finsk-ugriska språk görs av IFBs avdelning i Helsingfors, Finland.

Institutet för Bibelöversättning

Institutet för Bibelöversättning grundades i Stockholm år 1973 med huvuduppgiften att publicera Biblar "för icke-slaviska folk i slaviska länder", av vilka Sovjetunionen var det största. Där talas omkring 130 helt skilda språk. Sedan dess har vi arbetat med bibelöversättning på närmare 80 "sovjetiska" språk. Vi har tryckt Bibeln eller delar av den på 50 språk, bl a första Bibeln på moldaviska (4 milj.) och tadjikiska (5 milj.) samt första Nya Testamentet på adygeiska, balkariska, kabardinska, kirgiziska, komi, mariska, ossetiska, turkmeniska, uzbekiska, udmurtiska samt azerbajdjanska med kyrillisk skrift. Alla folk i världen skall ha tillgång till Bibeln på sitt eget språk.

Du är välkommen att stödja bibelöversättningsarbetet.

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 10460 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@ibtnet.org
Postgiro 90 03 03-9

Raamatunkäännösintituutti

Pi. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. 09-753 32 34, Fax 09-739 795
e-post info.fin@ibtnet.org
Meritabanken 206518-17911

Nyheter från

Institutet för Bibelöversättning

är gratis och utkommer 4 gånger per år
Redaktör: Barbro Lindström
Tel 08-722 23 40